

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ –
БИТОЛА**

ПРАВИЛНИК

**ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА ЗА
ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ НА
ТРЕТ ЦИКЛУС СТУДИИ НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА**

(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

Битола, 2021 година

СОДРЖИНА

<u>Општи одредби</u>	3
<u>Критериуми, услови и постапка за запишување на докторски студии</u>	4
<u>Структура на студиската програма</u>	6
<u>Организација на студиите од трет циклус</u>	7
<u>Ментор</u>	9
<u>Запишување семестри и студиска година</u>	10
<u>Режим на испитување и оценување</u>	11
<u>Конфликт на интереси</u>	13
<u>Начин на пријавување на испитите и водење на евиденција за спроведените испити</u>	13
<u>Приговор на завршна оценка</u>	14
<u>Совет на докторските студии на Универзитетот и Совет на докторските студии на единицата на Универзитетот</u>	15
<u>Постапка за пријава, оценка и одбрана на докторскиот труд (докторска дисертација)</u>	17
<u>Докторски труд (дисертација) и негова изработка</u>	19
<u>Јавна одбрана на докторскиот труд (дисертација)</u>	21
<u>Јазик на реализација</u>	22
<u>Студенти</u>	23
<u>Дипломи</u>	23
<u>Финансирање на докторските студии</u>	23
<u>Студиска програма за заедничка диплома</u>	24
<u>Студиска програма за двојна диплома</u>	24
<u>Примена на Правилникот од страна на придружните членки на Универзитетот</u>	24
<u>Рокови</u>	25
<u>Преодни и завршни одредби</u>	25

Врз основа на член 94 точка 22 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр.82/2018), Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола, на 164-та седница одржана на ден 21.09.2018 година, со изменување и дополнување на 167-та седница одржана на ден 28.01.2019 година и изменување и дополнување на 178-та седница одржана на 26.02.2020 и изменување и дополнување на 195-та седница одржана на 27.10.2021 го донесе следниов

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ НА ТРЕТ ЦИКЛУС СТУДИИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КЛИМЕНТОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се уредуваат условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на третиот циклус - докторски студии, како и постапката за стекнување научен назив доктор на науки на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Член 2

Универзитетот врши високообразовна дејност од трет циклус студии.

Факултетите како единици во состав на Универзитетот вршат високообразовна дејност од трет циклус - докторски студии во согласност со акредитираните студиски програми.

За една научна област може да се организира само една докторска студиска програма, освен во случај на интердисциплинарни студиски програми.

Научен институт како самостојна установа или во состав на универзитет, може да врши високообразовна дејност за студии од трет циклус само во рамките на научната област за која е основан после пет години од основањето, ако е успешно завршена евалуацијата на научноистражувачката работа, ако е акредитиран за вршење на овој вид студии и има решение за почеток со работа.

Научен институт во состав на универзитет како негова единица може да врши високообразовна дејност во трет циклус на студии и во соработка со единица која изведува студиски програми од исто или сродно научно поле.

Член 3

Студии на трет циклус на академски студии се докторски студии.

Докторските студии се организираат преку акредитирани студиски програми во согласност со Европскиот систем за пренос и акумулација на кредити (во понатамошниот текст ЕКТС), односно во согласност со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот.

КРИТЕРИУМИ, УСЛОВИ И ПОСТАПКА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ДОКТОРСКИ СТУДИИ

Член 4

На докторски студии може да се запише лице кое завршило соодветни академски студии од втор циклус, односно постдипломски студии, има остварено минимум 300 европски кредити од првиот и вториот циклус на студии (додипломски и постдипломски студии) збирно и ги исполнува другите услови согласно Законот за високото образование, овој Правилник и Конкурсот.

Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот што ги организира студиите може да предвиди и дополнителни услови за упис и истите ги објавува на интернет страницата заедно со објавувањето на Конкурсот.

Потребниот просек за запишување може посебно да го утврдува секоја единица во дополнителните услови за упис на трет циклус студии

Со студиската програма на докторските студии може да се предвиди и дека потребниот број на ЕКТС кредити за запишувањето на таа студиска програма изнесува 360 ЕКТС кредити од првиот и вториот циклус на студии (додипломски и постдипломски студии) збирно.

Член 5

Запишувањето на докторски студии се врши врз основа на Конкурс што го објавува Универзитетот, најмалку пет месеци пред започнувањето на наставата.

Во Конкурсот прецизно се дефинирани условите и критериумите за пријавување и запишување на докторските студии врз основа на овој Правилник, Статутот и Законот за високото образование.

Конкурсот содржи: име и адреса на високообразовната установа, назив на студиската програма за докторски студии, место на изведување на студиската програма, времетраењето на студиите, условите за упис, предвиден број на слободни места за запишување, потребната документација за пријавување и запишување, износот на школарината, роковите за пријавување и постапката за изведување на уписот.

Заедно со објавувањето на Конкурсот пред секој уписан рок единицата објавува и листа на акредитирани слободни ментори за секоја студиска програма посебно со забелешка за бројот на кандидати за коишто професорот според Законот за високото образование има можност да ги менторира. Листата на акредитирани слободни ментори за секоја студиска програма ја изготвува Советот на докторски студии на единицата што ги организира студиите.

Еден професор може истовремено да биде ментор на најмногу три докторанти кои кај него се обучуваат за научна работа за што евиденција води Секретарот на Советот на докторските студии на единицата.

Член 6

Кандидатот кој се пријавува на Конкурсот поднесува:

- пополнет пријавен лист чијшто образец е подготвен од страна на единицата каде што се организира студиската програма
- мотивациско писмо за запишување на студиската програма
- кратка биографија со вкупните постигнувања на кандидатот
- потенцијална област на истражување и кратко образложение во коешто се дефинирани предметот и целите на потенцијалната област на истражување

- предлог за ментор од листата на објавени слободни акредитирани ментори на студиската програма со кој кандидатот преходно стапил во контакт, се консултирал за областа на истражување и од кој добил прелиминарна согласност

- други документи предвидени со Конкурсот

Еден акредитиран ментор може да даде повеќе изјави за согласност за прифаќање потенцијално менторство на кандидатите од став 1 отколку што тоа е наведено во конкурсот. Секретарот на Советот на докторските студии на Единицата врши проверка дали наставниците што дале изјава за прелиминарна согласност го надминуваат бројот на менторства пропишани со Закон и истото го соопштува на Советот на докторски студии на единицата.

Член 7

Советот на докторските студии на Единицата на Универзитетот којашто ги организира докторски студии утврдува кои претходно завршени студии од втор циклус се соодветни и истите се објавуваат на интернет страницата на единицата на Универзитетот заедно со објавувањето на Конкурсот.

По истекот на роковите за пријавување, Советот на докторските студии на Единицата на Универзитетот констатира кои од кандидатите имаат соодветна комплетна документација според Конкурсот и за секоја студиска програма формира Комисија од тројца членови по правило од редот на акредитираните ментори на студиската програма, а доколку бројот на акредитирани ментори е помал од три, членови можат да бидат и наставници што се ангажирани на студиската програма.

Комисијата е должна да спроведе интервју со секој од пријавените кандидати за кои Советот констатирал дека поседуваат комплетна документација според конкурсот и да ја оцени нивната подобност врз основа на поднесената документација и презентацијата на предлог областа на истражувањето поднесено од кандидатот. Комисијата може да дефинира и дополнителни критериуми врз основа на коишто ќе ги заснова препораките. На интервјуто, може да присуствуваат и сите слободни акредитирани ментори на студиската програма, доколку истите не се назначени за членови на Комисијата.

Врз основа на поднесената документација и спроведеното интервју, Комисијата изготвува записник во којшто дава позитивна препорака за упис на трет циклус студии или не дава препорака, при што бројот на позитивни препораки не смее да го надминува бројот на слободни места според Конкурсот. Во записникот, за секој кандидат што добил позитивна препорака од страна на Комисијата се наведува и името на менторот што му дал прелиминарна согласност на кандидатот.

Член 8

Врз основа на записникот од член 7 став 4, Советот изготвува прелиминарна листа за секоја студиска програма посебно со кандидати за кои е дадена позитивна препорака. Во прелиминарната листа за секој кандидат се наведува и името на менторот кој дал согласност.

Во посебни листи се наведуваат и евентуалните кандидати за кои Комисијата во записниците не дале позитивна препорака како и кандидатите кои не ги исполнуваат условите за запишување на докторски студии.

Листите од ставовите 1 и 2 се објавуваат на огласната табла и интернет страната на единицата што ги организира студиите.

Кандидатот кој смета дека постапката не е правилно спроведена, има право на приговор до Деканатската управа/Научниот совет на Единицата на УКЛЮ што ги организира докторските студии, во рок од 24 часа од денот на објавувањето на прелиминарната листа од ставовите 1 и 2. Одлука по приговорот треба да се донесе

најдоцна во рок од 3 работни денови од поднесувањето на приговорот и таа одлука е конечна.

По завршувањето на постапката по приговорите, Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот, носи одлука за запишување на студентите на докторските студии и истата се објавува на огласната табла и веб страната на Единицата. Одлуката за запишување на примените кандидати е конечна.

Со запишувањето на докторските студии студентот се стекнува со статус *студент на докторски студии*.

При запишувањето, студентите потпишуваат Договор за студирање. Договорот се потпишува од страна на Раководителот на советот на докторски студии на Единицата, Деканот/Директорот и студентот.

Член 9

По запишувањето на кандидатите, секој ментор до Советот на докторски студии на Единицата доставува потпишана согласност за прифаќање на обврските за ментор утврдени со овој Правилник.

Член 10

Врз основа на потпишаната согласност за прифаќање на обврските за ментор од член 9, Наставно-научниот/Научниот совет на предлог на Советот на докторски студии на Единицата носи одлука за назначување ментор на првата наредна седница.

Член 11

Право да се запишат на докторски студии на определена студиска програма имаат и странски државјани, според условите утврдени со Законот за високото образование, Конкурсот и овој Правилник.

Член 12

Бројот на студентите кои се запишуваат на докторската студиска програма, за сите три години на докторските студии, треба да биде во согласност со бројот на расположивите акредитирани ментори на таа студиска програма.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Член 13

Докторските студии траат најмалку три години (најмалку шест семестри) и притоа се остваруваат најмалку 180 европски кредити, односно 60 кредити во текот на една академска година.

Член 14

Студиската програма за докторски студии главно опфаќа активна истражувачка работа под менторство и вклучува:

1. организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
2. независен истражувачки проект под менторство (докторски проект),
3. меѓународна мобилност, најмалку еднонеделен престој,
4. предавања и друг вид на комуникациски активности,
5. објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд и
6. изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект.

Кандидатите се должни во текот на студиите, а најдоцна до одбраната на докторската дисертација да објават најмалку два труда во референтна научна публикација согласно Законот за високото образование.

Член 15

Студиските програми се вреднуваат со кредити по ЕКТС. Секоја година на студиската програма содржи 60 кредити.

Секој предмет од студиската програма се вреднува со одреден број на ЕКТС кредити.

Студиските програми во сите студиски години на докторските студии треба да содржат задолжителни и изборни наставни предмети, освен студиските програми за регулираните професии од членот 147 од Законот за високото образование, студиските програми за правните студии и студиските програми за основна обука на наставници во основното и средното образование.

Задолжителните наставни предмети во студиската програма треба да бидат од соодветната област на Единицата на Универзитетот, односно на внатрешната организациона единица (институт, катедра, оддел).

Изборните наставни предмети студентите ги избираат од листата на изборни наставни предмети на дадената студиска програма.

Изборните наставни предмети сочинуваат најмалку 10% а најмногу 30% од бројот на ЕКТС кредитите во студиската програма.

Збирот на ЕКТС кредитите на предметите кои се застапени на листата на изборни наставни предмети на студиската програма е најмалку двојно поголем од бројот на ЕКТС кредити предвидени во наставната програма за изборните наставни предмети.

Секој од наставните предмети на листата на изборни наставни предмети задолжително носи еднаков број на ЕКТС кредити.

Во листата на изборни наставни предмети на наставната програма која се изведува на Единицата на Универзитетот, можат да бидат вклучени и наставни предмети кои се изведуваат на друга единица на универзитетот.

Студиските програми на високообразовните установи, во делот на задолжителните и изборните наставни предмети можат да содржат и „прозорци за мобилност“, односно наставни предмети чии активности може да се изведуваат и на англиски јазик.

Кога домашен универзитет изведува студиска програма за стекнување на заедничка диплома со странски универзитет, се применуваат прописите на високообразовната установа каде што се изведува студиската програма во поглед на соодносот на застапеноста на задолжителните и изборните предмети.

Член 16

Студиската програма задолжително содржи еден предмет од методологија на научно-истражувачката работа од областа во која се работи докторскиот труд и/или инкорпорирани содржини во предметите што се однесуваат на изучувањето и примената на методите на истражување во областа на студиската програма.

Распределбата на активностите по семестри како и бројот на европски кредити што ги опфаќаат активностите вклучени во студиската програма се дефинира во Елаборатот на студиската програма од страна на носителот на студиската програма за трет циклус студии согласно со Законот за високото образование и овој Правилник.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА СТУДИИТЕ ОД ТРЕТ ЦИКЛУС

Член 17

Академската година започнува на 1 октомври, а трае до 30 септември следната календарска година и се организира во два семестри: зимски и летен.

Обврските (активностите) од зимскиот семестар се реализираат од 01 октомври до 14 февруари следната календарска година, а обврските (активностите) од летниот семестар се реализираат од 15 февруари до 30 септември.

Студентите имаат право да користат распуст не помалку од 60 дена во рамките на една календарска година.

Член 18

Студентите имаат обврска да ги реализираат сите активности предвидени со студиската програма за третиот циклус студии.

Член 19

Наставата се организира и изведува врз основа на утврден распоред на часови.

Наставата во зимскиот семестар се организира во рамките на периодот од 1 октомври до 15 јануари следната година.

Наставата во летниот семестар се организира во рамките на периодот од 15 февруари до 31 мај.

Доколку бројот на студенти што запишале одреден предмет е помал од 5 (пет) наставата може да се организира преку консултации, односно настава од менторски тип.

Наставата во третиот циклус се организира во попладневните часови во работните денови, а во неработните денови во претпладневните и попладневните часови.

Одлука за формата и организацијата на наставата носи Советот за докторски студии на Единицата на Универзитетот.

Член 20

Наставата во третиот циклус студии за секој предмет поодделно ја реализира Предметна комисија во состав од два наставници, од кои првиот од иста, а вториот од иста или сродна област во којашто припаѓа соодветниот предмет. Одлука за составот на Комисијата, на предлог на Советот за докторски студии на Единицата носи Наставно-научниот/ Научниот совет на единицата.

Членовите на Предметната комисија се носители на реализацијата на наставата и учествуваат во спроведувањето на испитите и реализацијата на другите активности во рамките на предметната програма (семинарски трудови, проектни задачи и сл.). Во реализацијата на наставата на третиот циклус студии за определени теми можат да учествуваат и други наставници, соработници и други експерти, кои не учествуваат во реализацијата на завршното оценување.

Член 21

Предметната комисија е одговорна за изведувањето на сите облици настава: предавања, вежби, практична работа, менторство и др. и за реализација на предвидениот план за работа за соодветниот предмет.

Предметната комисија е должна во текот на наставата, изработката на индивидуалните работи и подготовката за проверка на знаењето, да им помогне на студентите преку организирање часови за консултации. Термините за консултации треба да бидат усогласени со термините за настава и истите да им бидат достапни на

студентите преку јавно истакнување на огласна табла и на веб страната на Единицата на Универзитетот.

МЕНТОР

Член 22

На високообразовните установи кои изведуваат студиски програми од трет циклус на универзитетски - докторски студии, ментор на докторскиот труд може да биде редовен или вонреден професор од соодветната научна област кој е вработен на високообразовната установа, редовен или вонреден професор чиј работен однос е во мирување или редовен професор во пензија, кој бил во работен однос на високообразовната установа. Менторот треба да поседува соодветни компетенции во согласност со научната областа на темата на докторскиот труд.

Менторот на докторскиот труд треба да е акредитиран за ментор на докторски студии од страна на Одборот за акредитација на високото образование односно Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Член 23

Менторот има обврска:

- да го советува, насочува и води студентот во текот на изработката на независниот истражувачки проект под менторство (докторски проект)
- да потврди дека студентот го изработил и презентирал независниот истражувачки проект под менторство (докторски проект) на годишната конференција организирана од Советот на докторски студии на Универзитетот
- да го советува и упатува студентот во решавањето проблеми при подготовката на научно-истражувачките трудови
- да потврди дека научно-истражувачките трудови изработени од студентот ги исполнуваат критериумите пропишани со Закон
- да го советува и насочува студентот во текот на дефинирањето на темата и тезите во пријавата за изработка на докторскиот труд
- да дава мислења, сугестии, забелешки и предлози во текот на изработката на докторската дисертација
- да достави писмено известување до Советот на докторски студии на единицата на Универзитетот дека докторскиот труд е изработен и дека кандидатот може да поднесе барање за формирање Комисија за оценка на истиот.

Член 24

На Барање на студентот и менторот, Советот на докторски студии на единицата може да му предложи на Наставно-научниот / Научниот совет назначување коментор на студентот од друга единица на Универзитетот, како и од друг универзитет во земјата или странство.

За коментор од друга единица на Универзитетот или од друг универзитет во земјата, може да се назначи професор кој е акредитиран за ментор во земјата.

Коментор од друг универзитет од странство може да се назначи доколку ги исполнува условите за ментор и тоа: да е редовен или вонреден професор од соодветната научна област и да има објавено 6 (шест) научни трудови во референтна научна публикација. Одлука за исполнување на условите за коментор од странство донесува Наставно-научниот / Научниот совет, на предлог на Советот на докторски студии на единицата.

Коменторот му помага на студентот и работи во согласност со насоките и упатствата дадени од менторот.

Коменторот може да води најмногу 3 студенти.

Член 25

Промена на ментор со образложено и издржано барање можат да поднесат менторот и студентот заедно, само менторот или само студентот. Советот на докторски студии на единицата може да го прифати или одбие барањето за промена на ментор.

Доколку не постои спор меѓу менторот и студентот во поглед на барањето за промена на ментор и барањето е прифатено, студентот бара согласност за нов ментор од редот на расположивите акредитирани ментори на студиската програма.

Доколку постои спор помеѓу менторот и студентот во поглед на барањето за промена на ментор, Советот на докторски студии на Единицата спроведува постапка за утврдување на причините за промена на менторот. Во постапката учествуваат менторот и студентот. По спроведената постапка, Советот на докторски студии на Единицата може да го прифати или одбие барањето за промена на ментор. Доколку барањето е прифатено, студентот бара согласност за нов ментор од редот на расположивите акредитирани ментори на студиската програма.

Новиот ментор потпишува согласност за прифаќање менторство и прифаќање на обврските за ментор утврдени со овој Правилник. Советот на докторски студии на Единицата откако ќе констатира дека новиот акредитиран ментор не го надминал бројот на менторства утврдени со закон и врз основа на потпишаната согласност, му предлага на Наставно-научниот/Научниот совет да донесе одлука за назначување ментор.

Доколку барањето за промена на ментор е прифатено, а од објективни причини студентот не е во можност да добие согласност за нов ментор, тој поднесува известување до Советот на докторски студии на Единицата. Советот е должен да ја констатира новонастанатата ситуација и да го известува студентот за евентуални понатамошни чекори односно да му даде препорака за поднесување барање за ставање на студиите во мирување и продолжување на студиите до прибавување согласност од друг ментор.

Во случај кога барањето за промена на ментор е прифатено назначен нов ментор, а на студентот претходно му е прифатена темата за изработка на докторска дисертација, тој може во консултација со менторот да ја задржи истата тема или да поднесе пријава за друга тема за изработка на докторска дисертација.

ЗАПИШУВАЊЕ СЕМЕСТРИ И СТУДИСКА ГОДИНА

Член 26

Студентот напредува во текот на студирањето, односно запишува предмети/активности преку бројот на остварените кредити.

Студентот може да запише и помал или поголем број кредити по семестар, но не помалку од 15, а не повеќе од 50 кредити во семестар, освен кога се работи за запишување на докторскиот труд.

Студентот може да запише помал број кредити од оние наведени во претходниот став доколку му се останати предмети/активности што носат вкупен број кредити помал од 15.

Студентот прво ги запишува предметите/активностите коишто не ги положил од претходниот зимски, односно летен семестар, а потоа запишува нови предмети/активности од наредниот зимски, односно летен семестар, пришто прво се запишуваат задолжителните, а потоа изборните предмети/активности.

Ако студентот веќе ги положил сите предмети од претходниот зимски, односно летен семестар, тогаш сите предмети/активности предвидени со студиската програма и планот за реализација на истата, се нови предмети/активности од наредниот семестар.

Доколку студентот ги има реализирано сите останати обврски според студиската програма, но нема докторирано, може да ги запише кредитите од докторскиот труд и во зимски и во летен семестар.

Член 27

Доколку студентот освоил најмалку 30 ЕКТС се смета дека е студент во втора година на докторските студии.

Доколку студентот освоил најмалку 60 ЕКТС се смета дека е студент во трета година на докторските студии.

Член 28

Студентите запишуваат семестри. Статус на студент во тековната студиска година на третиот циклус студии имаат студентите кои ќе запишат, односно презапишат семестар.

Запишувањето семестри се врши во согласност со Правилникот за ЕКТС и со овој Правилник.

Евидентирањето студиска година се врши врз основа на потребниот број освоени кредити определени со овој Правилник.

Евиденцијата на предмети/активности што се запишуваат, податоците дали тоа се повторно запишани предмети/активности или нови предмети/активности, како и висината на школарината се врши преку пополнување Пријава за запишување предмети според ЕКТС од страна на студентите при запишувањето на предметите/активностите.

Формата и содржината на пријавата за упис е пропишана од страна на Советот на докторски студии на Универзитетот.

Точноста на податоците во пријавата со свој потпис ја потврдуваат надлежниот референт во службата за студентски прашања, координаторот/администраторот за ЕКТС и Раководителот на третиот циклус студии.

Член 29

Плаќањето на износот за школарина при запишувањето на семестарот се одредува според запишаните кредити. Пресметката се врши на начин што износот на школарината се дели со бројот на кредити за една студиска година, односно со 60 и така добиениот износ се множи со бројот на запишаните кредити на нови предмети.

Студентите коишто повторно запишуваат предмет/активност, плаќаат 50% од износот за кредитите од соодветниот предмет/активност.

За кредитите што се добиваат врз основа на другите активности предвидени со студиската програма и планот за реализација на истата, плаќањето повторно се врши според бројот на кредити што ги носи поделната активност. Доколу студентот до почетокот на наредниот соодветен семестар не ги реализира овие активности, кредити за тие активности се презапишуваат, но за истите не се плаќа школарина.

Член 30

Во рок од пет години сметајќи од денот на донесувањето на одлуката за прифаќање на Извештајот за оценка на темата и тезите, студентот е должен да ги положи сите испити и другите обврски утврдени со студиската програма и да ја одбрани докторската дисертација.

Во случај на пречекорување на рокот од став 1 на овој член, студентот го губи статусот на студент на докторските студии.

Лицето кое го губи статусот на студент на докторските студии може повторно да конкурира за запишување на докторски студии.

Доколку на кандидатот му е одобрено повторно запишување, може да му се признаат претходно стекнатите кредити на докторските студии за што одлука донесува Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот. При повторно запишување, студентот плаќа полн износ на школарина намален за износ кој одговара на бројот на претходно признатите кредити.

Од оправдани причини, по барање на студентот, рокот пропишан во ставот 1 на овој член, може да биде продолжен за уште една година за што одлука носи Советот за докторски студии на единицата на Универзитетот.

Како оправдани причини се сметаат:

- боледување подолго од 3 (три) месеци

- бременост и породување
- отсуство од земјата во случај кога кандидатот е упатен привремено да извршува работи во странство, научно усовршување во странство, учество во научни и спортски експедиции и слично и
- други оправдани причини.

По барање на студентот од оправдани причини, наведени во претходниот став, студиите можат да бидат ставени во мирување, додека траат оправданите причини, но не подолго од две години. Одлука за ставање на студиите во мирување носи Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот. Времето за коешто студиите се ставени во мирување не се засметува во вкупниот рок за завршување на студиите предвидени со овој Правилник.

МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ, ПАРАЛЕЛНО СТУДИРАЊЕ И ПРИЗНАВАЊЕ НА ИСПИТИ

Член 31

Студентите имаат право и можност да запишуваат и полагаат предмети на други студиски програми во рамките на единицата, на други единици на Универзитетот, на други универзитети во земјата и на други универзитети во странство, во рамки на програми за мобилност на студенти.

Кредитите можат да се пренесуваат од една на друга иста, слична или различна студиска програма во рамките на високообразовните установи во земјата и странство.

Критериумите и условите за пренесување кредитите и условите за преминување меѓу студиските програми поблиску се уредуваат со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола, Правилникот за мобилност на универзитетите во земјата и во странство на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола и со договорот склучен меѓу високообразовните установи.

Освен начинот и условите за признавање испити предвидени со Правилникот за единствениот кредит трансфер систем и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица на универзитетот, како и Правилникот за мобилност на универзитетите во земјата и во странство, на студентот којшто се запишува или студира на студиска програма на Единица на Универзитетот, на негово барање, може да му се признаат и положени испити, односно стекнати ЕКТС кредити, доколку испитите ги положил, односно ЕКТС кредитите ги стекнал претходно, и тоа: на истата единица на Универзитетот, на друга единица во рамките на Универзитетот или на друг универзитет во земјата и/или странство.

При признавањето на испитите, односно стекнувањето на ЕКТС кредитите, доколку испитот што го положил студентот не е вреднуван со ЕКТС кредити или е вреднуван со повеќе или помалку ЕКТС кредити отколку предметот за којшто се бара да се признае испитот, истиот ќе се признае со толку ЕКТС кредити колку што носи предметот на студиската програма на којашто е запишан студентот, за којшто е извршено признавањето.

Условите и начинот за остварување на правото од став 4 од овој член, ги определуваат единиците на Универзитетот. По барањето, на студентот му се доставува соодветно решение/одлука со признати испити и број на признати ЕКТС кредити.

Член 32

Студентите можат паралелно да студираат и на друга студиска програма во рамките на единицата на Универзитетот, на други единици на Универзитетот или на други универзитети во земјата. По успешното завршување на двете студиски програми студентот добива две дипломи.

РЕЖИМ НА ИСПИТУВАЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ

Член 33

Наставните дисциплини од студиската програма од третиот циклус студии се полагаат на завршното оценување.

Предметната комисија одлучува за начинот на реализација на завршното оценување (писмено, писмено и усмено или усмено) и за распределбата на поените по поодделни активности во рамките на максималниот број од 100 поени во согласност со предметната програма, принципите за ЕКТС и студиската програма.

Член 34

Комисијата ги објавува резултатите од завршното оценување и конечната оценка на огласната табла и на веб страницата на Единицата најдоцна 15 дена од спроведувањето на испитот. Овие резултати се чуваат и во електронска форма.

Член 35

Предметната комисија е должна, најдоцна 30 дена од одржувањето на испитот, до Службата за студентски прашања да достави примерок од објавените резултати, извештајот за кандидатите коишто го полагале испитот и испитните пријави потпишани од двата наставници, пришто бројот на положени кандидати истакнати на списокот со резултатите од завршното оценување треба да е идентичен со бројот и оценките на кандидатите внесени во списокот (извештајот) за спроведување на испитот и во испитните пријави.

Службата за студентски прашања врши проверка на испитните пријави и доколку тие се исправни, истите ги внесува во досието на студентот. Доколку службата за студентски прашања утврди определена неисправност кај некоја од испитните пријави, за истото, во рок од 15 дена ја известува Комисијата, а по потреба и Раководителот на Советот на докторските студии на единицата на Универзитетот. Комисијата е должна да изврши исправка на неисправните пријави најдоцна во рок од 15 дена од известувањето и истите ги доставува до службата за студентски прашања којашто ги внесува во досието на студентот.

Комисијата ја внесува и потпишува конечната оценка во индексот на студентот.

Член 36

Формирањето конечна оценка од завршното оценување и останатите активности во рамките на предметната програма се врши врз основа на вкупниот број освоени поени по сите основи, и тоа:

- од 0 до 50 поени: оценка 5 (пет)
- од 51 до 60 поени: оценка 6 (шест)
- од 61 до 70 поени: оценка 7 (седум)
- од 71 до 80 поени: оценка 8 (осум)
- од 81 до 90 поени: оценка 9 (девет)
- од 91 до 100 поени: оценка 10 (десет).

Член 37

Доколку, при утврдувањето конечен број поени се појават децимали, се врши заокружување на бројот на следниов начин: ако првата децимала е помала од 5 се заокружува претходниот цел број, а ако истата е еднаква или поголема од 5 се заокружува следниот цел број.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Член 38

Во Комисијата за оценка на темата и тезите, Комисијата за оценка на докторскиот труд, Комисијата за одбрана на докторскиот труд, како и ментор на кандидатот, не може да биде лице кое со студентот кој го полага испитот е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втор степен.

НАЧИН НА ПРИЈАВУВАЊЕ НА ИСПИТИТЕ И ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНИТЕ ИСПИТИ

Член 39

Проверката на знаењето на студентите се врши во три испитни рокови: февруарски, јунски и септемврски.

Со одлука на Советот за докторски студии на Единицата, може да се утврдат најмногу уште два испитни рокови во текот на академската година.

Член 40

Пријавувањето на испитите, студентите го вршат со пополнување на испитни пријави и нивно поднесување во определените рокови до службата за студентски прашања.

Студентот може да го пријави испитот и по предвидениот рок, но најдоцна до денот на одржување на испитот, при што плаќа определен надоместок за задоцнетото пријавување.

Службата за студентски прашања врши проверка на поднесените испитни пријави и изготвува список за спроведување на испитот во којшто се внесуваат кандидатите со право за полагање на испитот по соодветниот предмет.

Списокот изготвен од Службата за студентски прашања не може да се надополнува со други кандидати.

Член 41

Право на полагање, добивање и евидентирање завршна оценка преку која било форма на проверка на знаењата, остваруваат студентите коишто го запишале соодветниот предмет, без разлика дали тој предмет е запишан по првпат или е повторно запишан, а во согласност со овој Правилник.

Член 42

Право на евидентирање стекнати кредити преку другите предвидени активности, остваруваат само студентите кои ги запишале овие активности.

Член 43

Стектаните кредити од другите активности предвидени со студиската програма и планот за нејзина реализација, се евидентираат преку поднесување на пријава. Во пријавата се внесува видот на реализираната активност и бројот на освоени кредити. Пријавата ја потпишуваат менторот и Раководителот на Советот на докторските студии на единицата на Универзитетот.

Член 44

Целокупната документација поврзана со студентското досие се води на македонски јазик.

За специфични студиски програми што се акредитирани да се изведуваат на еден од светските јазици, покрај на македонски јазик, дел од документацијата може да се води и на јазикот на којшто се реализира студиската програма што одлука носи Советот на докторските студии на Единицата/единиците на Универзитетот.

ПРИГОВОР НА ЗАВРШНА ОЦЕНКА

Член 45

Ако студентот не е задоволен од завршното оценување, односно од оценката или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со Законот за високото образование и со Правилникот на Единицата, може да поднесе приговор до деканот/Директорот на единицата што ги организира студиите во рок од 48 часа од објавувањето на конечните резултати на веб страната на Единицата на Универзитетот.

Ако Деканот утврди дека се исполнети условите од ставот 1 на овој член, Комисијата ќе ја преиспита оценката од завршното оценување во рок од 5 (пет) дена.

Ако Комисијата не ја преиспита оценката во утврдениот рок или остане на истата, или ако го прифати приговорот, но студентот повторно не е задоволен од добиената оценка, на барање на студентот, испитот се полага пред тричлена комисија составена од наставници од иста или сродна наставно-научна област, во наредните 3 дена, доколку испитот се полагал усмено, а доколку испитот се полагал писмено во истиот рок од 3 дена Комисијата ја оценува истата писмена задача.

Тричлената комисија од претходниот став ја формира деканот односно директорот на единицата што ги организира студиите и во неа не можат да учествуваат членовите на Предметната комисија, а можат да членуваат наставници и од други единици на Универзитетот или други универзитети во земјата.

Испитот пред Комисијата задолжително се полага писмено. Оценката на Комисија е конечна.

Роковите од овој член не течат за време на неработни денови.

Член 46

По барање на студентот, може да му се овозможи повторно полагање на наставниот предмет за повисока завршна оценка во следниот испитен рок за што поднесува барање за поништување на добиената оценка најдоцна 15 дена пред почетокот на испитниот рок.

Деканот донесува решение по барањето во рок од 3 (три) дена од поднесувањето на барањето.

Со уважувањето на барањето за препологање на испитот, претходно добиената оценка се поништува.

СОВЕТ НА ДОКТОРСКИТЕ СТУДИИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ И СОВЕТ НА ДОКТОРСКИТЕ СТУДИИ НА ЕДИНИЦАТА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 47

За организација и реализација на студиите од трет циклус се формираат:

- Совет на докторски студии на Универзитетот и
- Совет на докторски студии на Единицата, односно единиците на Универзитетот

Член 48

Советот на докторски студии на Универзитет го сочинуваат: раководителите на советите на докторските студии на единиците на Универзитетот, Проректорот за наука и Проректорот за настава. Во работата на Советот на докторски студии на Универзитет учествува и Генералниот секретар на Универзитетот без право на глас.

Со Советот претседава Проректорот за наука.

Член 49

Советот на докторски студии на Универзитетот:

- ја координира работата на Советите на докторски студии на единиците на Универзитет
- дава мислење за студиските програми на третиот циклус
- го утврдува нацрт конкурсот за упис на трет циклус докторски студии и истиот го доставува до Ректорската управа на Универзитетот
- го утврдува предлогот за бројот на студенти и износот на школарина за докторските студии и истиот го доставува до Ректорската управа на Универзитетот
- дава предлози за организирање заеднички докторски (интердисциплинарни) студии од повеќе единици на Универзитетот
- избира Раководител и Секретар на Советот на докторските студии на единиците кога докторските студии се организирани од страна на повеќе единици
- организира годишна конференција на којашто учествуваат студентите на трет циклус студии на сите единици на Универзитетот со цел презентација на независниот истражувачки проект под менторство (докторски проект) и издава сертификати за учество на кандидатите и
- врши други работи поврзани со организацијата и координацијата на докторските студии.

Член 50

Доколку докторските студии се организираат од страна на една единица на Универзитетот, тогаш се формира Совет на докторски студии на Единицата.

На Единицата на Универзитетот се организира еден Совет на докторски студии, без разлика на бројот на студиски програми од трет циклус студии во рамките на Единицата.

Доколку докторските студии се организираат од страна на повеќе единици на Универзитетот, тогаш се формира Совет на докторски студии на единиците на Универзитетот. Во овој случај прашањата поврзани со начинот на организација на докторските студии се утврдува со Елаборатот за отворање на студиите.

Советот на докторски студии на Единицата, односно на единиците на Универзитетот, го сочинуваат:

- 7 професори од Единицата на Универзитетот, од редот на редовните професори кои ги избира Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата, односно

единиците. Доколку на Единицата на Универзитетот нема можност за избор на членови на Советот од редовните професори, можат да се изберат вонредни професори или доценти. Доколку докторските студии се организираат од повеќе единици на Универзитетот тогаш во Советот на докторски студии се избираат 9 претставници од редот на единиците.

Во работата на Советот на докторски студии на Единицата, без право на глас, може да учествуваат и акредитираните ментори на сите студиски програми на Единицата, доколку истите не се избрани за членови од Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата.

Советот може полноправно да одлучува доколку на седницата присуствуваат најмалку 50% од вкупниот број на членови, а одлуките се носат со мнозинство гласови од присутните членови.

Мандатот на членовите на Советот трае три години.

Доколку некој од членовите на Советот од редот на наставниците од Единицата ненајавено односно од неоправдани причини последователно отсуствува три пати, Раководителот на Советот до Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата поднесува иницијатива за престанок на мандатот на тој член и назначување нов член. Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата е должен на првата наредна седница да ја разгледа иницијативата за престанок на мандатот во Советот на докторски студии на Единицата и доколку ја прифати да назначи нов член на испразнетото место.

Член 51

Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата, на предлог на Советот на докторски студии на Единицата, избира Раководител од редот на членовите на Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот и Секретар на Советот на докторските студии на Единицата, со мандат од три години,

Доколку докторските студии ги организираат повеќе единици на Универзитетот, тогаш Советот на докторски студии на Универзитетот избира раководител од редот на членовите на Советот на докторските студии на единиците и Секретар на докторските студии.

Раководителот на Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот ги свикува и претседава со седниците на Советот. Раководителот и Секретарот се грижат за целокупната организација и реализација на докторските студии.

Во случај на спреченост или отсуство на раководителот на Советот на докторските студии, седниците ги свикува и со нив претседава член на Советот на докторски студии на Единицата кој прв бил избран во звањето редовен професор.

Член 52

Советот на докторски студии на Единицата, односно на единиците на Универзитетот:

- доставува предлог за избор на раководител и секретар од своите членови до Наставно-научниот/ Научниот совет
- предлага на Наставно-научниот/Научниот совет, студиска програма за трет циклус студии –докторски студии
- предлага износ на школарина за покривање на докторските студии
- ја определува соодветноста на студиските програми на втор циклус за упис на трет циклус студии

- ги определува дополнителните услови за запишување на докторските студии
- формира комисији за утврдување на подобноста на кандидатите за упис на трет циклус студии
- ги разгледува апликациите и одлучува за запишување на студенти
- врз основа на согласноста потпишана од менторот носи предлог одлука за назначување ментор
- донесува одлука за состав на Комисија за оценка на темата и тезите
- го разгледува извештајот за оценка на темата и тезите и донесува одлука по истиот
- носи предлог одлука за промена на ментор
- носи одлука за мирување на студиите на студентот
- одлучува за прашањата поврзани со организацијата и реализацијата на наставата
- на Наставно-научниот совет/Научниот совет, му предлага состав на комисиите за реализацијата на наставата на третиот циклус докторски студии
- ги разгледува и дава мислење по предлозите за организирање заеднички докторски студиски програми
- дава предлог за составот на комисиите за оценка и одбрана на докторскиот труд до Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата
- го разгледува Извештајот за оценка на докторскиот труд и доставува предлог до Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата
- врши други работи поврзани со организацијата и реализацијата на докторските студии.

ПОСТАПКА ЗА ПРИЈАВА, ОЦЕНКА И ОДБРАНА НА ДОКТОРСКИОТ ТРУД (ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА)

Член 53

Студентот којшто освоил најмалку 60 ЕКТС кредити и добил позитивна оценка од одбраната на независниот истражувачки проект под менторство (докторски проект), може да поднесе пријава за изработка на докторски труд до Советот на докторски студии на единицата.

Пријавата содржи: биографски податоци за кандидатот, наслов на темата, дефинирање на предметот (проблемот) на истражување, образложение на предлог темата и тезите на докторскиот труд, литературата што ќе се користи, предложена методологија на истражување, методи на работа и очекувани резултати, список со краток опис на објавени научни и стручни трудови (доколку има објавено), изјава на кандидатот дека иста тема на докторскиот труд нема пријавено на друга установа во земјата и странство, како и изјава дека докторскиот труд ќе биде резултат на автентично истражување на кандидатот.

При подготовката на пријавата кандидатот се консултира со менторот, а се раководи врз основа на докторскиот проект.

Член 54

По поднесувањето на пријавата за изработка на докторскиот труд (дисертација), Советот на докторски студии на единицата на Универзитетот најдоцна во рок од 45 дена формира Комисија за оценка на темата и тезите за изработка на докторска дисертација.

Комисијата брои три члена при што првите два задолжително се од потесната научна област во којашто е пријавената тема.

Менторот на кандидатот е прв член на Комисијата за оценка на темата и тезите.

Член 55

Задачи на Комисијата за оценка на темата и тезите се следниве:

- да направи евалуација на темата и тезите за изработка на докторскиот труд,
- да ја оцени методологијата, целите, хипотезите и актуелноста на проблемот на истражување

Комисијата, најдоцна во рок од 60 дена од нејзиното формирање, организира јавна одбрана на темата и тезите од страна на кандидатот и поднесува Извештај за оценка на темата и тезите до Советот на докторските студии на Единицата. Советот на докторски студии на единицата донесува одлука за прифаќање или неприфаќање на Извештајот за оценка на темата и тезите.

Прифатената тема за изработка на докторски труд, најдоцна во рок од 10 дена од денот на прифаќањето на Извештајот од став 2 задолжително се објавува на веб-страницата на Единицата што ги организира докторските студии.

Член 56

Пред поднесувањето Извештај за оценка на темата и тезите, Комисијата за оценка на темата и тезите може да му ја врати пријавата на студентот за нејзина доработка.

Студентот е должен да ја доработи пријавената тема во рок од 30 дена од денот на враќањето.

На барање на студентот, рокот од ставот 2 од овој член може да се продолжи, но не повеќе од 30 дополнителни дена. Одлука за продолжување на рокот за доработка на темата и тезите носи Комисијата за оценка на темата и тезите за што го известува Советот на докторски студии на Единицата. Во случај на продолжување на рокот за доработка на темата и тезите, рокот предвиден во член 53 став 2 се продолжува за толку денови колку што е продолжен рокот со одлуката за продолжување на рокот за доработка на темата и тезите.

Пријавата може да биде вратена за доработка само еднаш.

Ако студентот не ја поднесе повторно вратената пријава за доработка во утврдениот рок во согласност со став 2 односно став 3 од овој член, на првата наредна седица Наставно-научниот/Научниот совет, по предлог на Советот на докторски студии на Единицата и на Комисијата за оценка на темата и тезите, донесува одлука за запирање на постапката за стекнување научен степен доктор на науки и за тоа го известува студентот. Во овој случај, студентот има право да пријави само уште еднаш нова тема и тези во рамките на студиите на коишто е запишан.

ДОКТОРСКИ ТРУД (ДИСЕРТАЦИЈА) И НЕГОВА ИЗРАБОТКА

Член 57

Докторскиот труд е самостоен научен труд, којшто е резултат на самостојна научна работа и претставува придонес во развојот на соодветната научна, односно уметничка област.

Член 58

Студентот се стекнува со право за поднесување барање за формирање на Комисија за оценка на докторскиот труд откако ги освоил сите ЕКТС кредити

предвидени со студиската програма, освен кредитите предвидени за изработка и јавна одбрана на докторски труд, и по претходно доставеното писмено известување од страна на менторот до Советот на докторски студии на Единицата дека докторскиот труд е изработен и дека кандидатот може да поднесе барање за формирање Комисија за оценка.

Барањето се поднесува до Советот на докторски студии на Единицата преку Службата за студентски прашања. Поднесеното барање за формирање Комисија за оценка на докторскиот труд, надлежниот референт во службата за студентски прашања го проследува до Комисијата за проверка на студентското досие. Комисијата ја сочинуваат: Продеканот за настава, Секретарот на Единицата, Секретарот на Советот на докторските студии на единицата и надлежниот референт во службата за студентски прашања.

Комисијата за проверка на студентското досие врши увид во студентското досие и изготвува записник. Ако студентското досие е комплетно, на студентот му се одобрува продолжување на постапката за формирање Комисија за оценка на докторскиот труд. Доколку студентското досие не е комплетно, тогаш Комисијата за проверка на студентското досие, досието го враќа во службата за студентски прашања и по неговото комплетирање ќе одобри продолжување на постапката.

Докторскиот труд го оценува Комисија составена од пет члена, од кои најмалку три се од соодветната научна област од установата која ги организира докторските студии.

Членови на комисијата од ставот 4 на овој член може да бидат лица избрани во наставно-научни звања редовен професор или вонреден професор.

Во комисијата од ставот 4 на овој член, член не може да биде лице кое со лицето кое го брани докторскиот труд (дисертација) е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втор степен.

Членовите на комисијата од ставот 4 на овој член не смеат меѓусебно да бидат роднини по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или да се брачни другари, лица кои живеат во вонбрачна заедница или роднини по сватовство до втор степен.

Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата, ја формира Комисијата за оценка на докторскиот труд, на предлог на Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот.

Член 59

Комисијата го оценува докторскиот труд со изготвување Извештај од следниве аспекти:

- остварување на целите на научното истражување
- научен придонес
- апликативен придонес
- оригиналност на трудот
- начин на пишување и научна елаборација на материјата и
- конзистентност на деловите во рамките на целината.

Член 60

Доколку ниту еден од членовите на Комисијата за оценка на докторскиот труд нема забелешки, изготвува Извештај за оценка на докторскиот труд, најдоцна 90 (деведесет) дена од денот на формирањето.

Доколку некој од членовите на Комисијата за оценка на докторскиот труд има забелешки на докторскиот труд, забелешките во писмена форма, најдоцна 90 (деведесет) дена од денот на нејзиното формирање, му ги доставува на кандидатот заради постапување по истите. Кандидатот е должен да постапи по забелешките во рок не подолг од 60 дена од добивањето на истите. Во овој случај Комисијата за оценка е должна да достави Извештај за оценката на докторскиот труд најдоцна до 180 (сто и осумдесет) дена од формирањето на истата.

На барање на студентот (заради оправдани причини), рокот за постапување по забелешките на кандидатот пропишан во ставот 2 на овој член, може да биде продолжен но не повеќе од 60 дополнителни дена. Одлука за продолжување на рокот носи Советот на докторски студии на единицата. Во овој случај Комисијата за оценка е должна да достави Извештај за оценката на докторскиот труд најдоцна 240 (двеста и четириесет) дена од формирањето на истата. При носењето на одлуката за продолжување на рокот од овој став Советот за докторски студии на единицата на Универзитетот треба да води сметка да не се пречекори рокот за завршување на студиите пропишан во член 29 од овој Правилник.

Продолжување на рокот од ставот 3 е дозволено само еднаш.

Член 61

Извештајот за оценка на докторскиот труд се објавува во првиот нареден билтен на Универзитетот и истиот се усвојува од Наставно-научниот/Научниот совет по истекот од најмалку 15 дена од објавувањето во Билтенот.

Во Извештајот, Комисијата за оценка на докторскиот труд предлага да се прифати докторскиот труд (позитивен извештај) или да не се прифати докторскиот труд (негативен извештај). Доколку мнозинството членови на Комисијата за оценка на докторскиот труд дадат позитивно мислење по однос на докторскиот труд односно предлагаат да се прифати трудот, Извештајот се смета за позитивен, а доколку мнозинството членови на Комисијата за оценка на докторскиот труд дадат негативно мислење по трудот односно да не се прифати трудот, извештајот се смета за негативен. Во случај на непостоење консензус по однос на предлогот од сите пет членови на Комисијата, членот/членовите на Комисијата што не се мнозинство, во истиот извештај даваат издвоено мислење за докторскиот труд (дисертацијата).

Ако Наставно-научниот/Научниот совет го усвои Извештајот на Комисијата за оценка на докторскиот труд со кој се предлага прифаќање на изработениот докторски труд (дисертација), на истата седница формира Комисија за одбрана на докторскиот труд.

Комисија за одбрана на докторскиот труд се состои од пет члена од кои најмалку три се од соодветната научна област од установата којашто ги организира докторските студии.

По усвојувањето на Извештајот за оценка на докторскиот труд, кандидатот доставува 10 (десет) примероци од трудот (дисертацијата) во тврд повез.

Составен дел на трудот (дисертацијата) е и изјавата од кандидатот за автентичност и оригиналност на докторскиот труд.

Ако Наставно-научниот/Научниот совет го усвои негативниот извештај на Комисијата за оценка на докторскиот труд со кој се предлага да не се прифати изработената докторска дисертација, Наставно-научниот/Научниот совет донесува одлука за запирање на постапката за стекнување научен степен - доктор на науки и за тоа го известува докторантот. Во овој случај кандидатот нема право повторно да го поднесе трудот (дисертацијата).

Ако Наставно-научниот/Научниот совет не го прифати негативниот извештај на Комисијата за оценка на докторскиот труд, донесува одлука за формирање нова

Комисија за оценка на изработената докторска дисертација и постапката понатаму тече според одредбите од овој Правилник.

Ако Наставно-научниот/Научниот совет не го прифати позитивниот извештај на Комисијата за оценка на докторскиот труд, дава соодветно образложение за неприфаќањето на позитивниот извештај. Во овој случај кандидатот има право да поднесе приговор до Сенатот на Универзитетот чија одлука е конечна.

Доколку Сенатот го прифати приговорот на кандидатот Наставно-научниот/Научниот совет на единицата формира Комисија за одбрана.

Доколку Сенатот не го прифати приговорот на кандидатот, Наставно-научниот/Научниот совет донесува одлука за запирање на постапката за стекнување научен степен - доктор на науки и за тоа го известува докторантот. Во овој случај кандидатот нема право повторно да ја поднесе за оценка истата дисертацијата.

ЈАВНА ОДБРАНА НА ДОКТОРСКИОТ ТРУД (ДИСЕРТАЦИЈА)

Член 62

Еден од членовите на Комисијата за одбрана на докторскиот труд е Претседател на Комисијата за одбрана на докторскиот труд.

Менторот не може да биде Претседател на Комисијата за одбрана на докторскиот труд.

Високообразовната установа нема да дозволи одбрана на докторски труд на кандидат кој пред одбраната на докторскиот труд нема објавено два труда во референтна научна публикација.

Член 63

Одбраната ја закажува Комисијата за одбрана најдоцна во рок од 45 (четириесет и пет) дена од усвојувањето на Извештајот од Комисијата за оценка, а за денот на одбраната кандидатот се известува најмалку 15 (петнаесет) дена пред денот на одбраната.

Денот, местото на одбраната, името на кандидатот и насловот на дисертацијата се објавуваат во најмалку еден дневен весник, најмалку 7 (седум) дена пред одржувањето на одбраната.

Одбраната на докторскиот труд е јавна и се врши во просториите на единицата на Универзитетот каде е организирана студиската програма.

Пред одбрана на докторската дисертација, истата задолжително се објавува на веб страната на високообразовната установа на која се изведува третиот циклус на студии, како и во базата на отворени образовни и научни ресурси која ја води министерството надлежно за високото образование и која мора да биде јавно достапна на интернет.

Од оправдани причини, по барање на кандидатот, член од Комисијата за одбрана или врз основа на објективни пречки, Наставно-научниот/Научниот совет на Единицата по предлог на Советот на докторски студии на Единицата може да го продолжи рокот за одбрана од ставот 1 од овој член или да изврши промена на член од Комисијата за одбрана.

Член 64

Одбраната ја отвора Претседателот на Комисијата со воведен збор, после што се читаат биографските податоци, научно-стручната активност на кандидатот, Извештајот на Комисијата за оценка на трудот и Извештајот за текот на спроведената постапка до одбраната на трудот.

Претседателот на Комисијата го повикува кандидатот да го презентира трудот, а по презентацијата им дава збор на членовите на комисијата да го изнесат своето мислење за значењето на трудот.

По презентацијата и изнесените мислења за трудот, членовите на Комисијата му поставуваат прашања на кандидатот. Покрај членовите на Комисијата, прашања во врска со трудот можат да постават и други лица присутни на одбраната во писмена форма до Претседателот на Комисијата.

За текот на одбраната се води записник кој го потпишуваат сите членови на Комисијата за одбрана и се донесува одлука која ја потпишува Претседателот на Комисијата.

По завршената одбрана, Комисијата донесува одлука со следнава формулација “го одбранил”, односно “не го одбранил” докторскиот труд.

Одлуката од претходниот став на овој член се донесува со мнозинство гласови од членовите на Комисијата и јавно се соопштува пред кандидатот и присутните на одбраната.

Ако Комисијата за одбрана донесе заклучок дека кандидатот не го одбранил докторскиот труд, одбраната може да се повтори само уште еднаш и тоа во рок од најмногу 90 (деведесет) дена од денот на одбраната.

ЈАЗИК НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Член 65

Наставата на третиот циклус докторски студии се изведува на македонски јазик, а по исклучок наставата може да се изведува и на некој од светските јазици.

Кога наставата се изведува на некој од светските јазици, македонскиот јазик се изучува како посебен наставен предмет и наставата се изведува на македонски јазик најмалку за уште два наставни предмети од студиската програма.

Одлука за тоа кои наставни предмети од ставот 2 ќе се изведуваат на македонски јазик носи Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот.

Изработката на докторската дисертација и јавната одбрана по правило се реализираат на македонски јазик или на барање на кандидатот на еден од светските јазици, за што одлука носи Советот на докторски студии на Единицата на Универзитетот.

СТУДЕНТИ

Член 66

Прашањата поврзани со статусот на студентите и нивните права и обврски како и дисциплинските мерки се дефинирани со Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот и Правилниците на единиците на Универзитетот.

ДИПЛОМИ

Член 67

Со јавната одбрана на докторскиот труд се стекнува научен назив доктор на науки (dr.sc, PhD) односно доктор по уметности (dr.art).

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма на докторските студии припаѓаат на ниво VIII од Националната рамка на високообразовни квалификации утврдена со Националната рамка на квалификации утврдена со Законот за националната рамка за квалификации и соодветствуваат на ниво VIII од Европската рамка на високообразовни квалификации.

Член 68

По одбраната на докторската дисертација, на докторантот му се издава уверение за завршените докторски студии.

Уверението го потпишува Деканот/Директорот на Единицата каде што е спроведена постапката за одбрана на докторската дисертација.

Член 69

За стекнат научен назив - доктор на науки, се издава диплома на промоција која ја организира ректорот на Универзитетот.

Дипломата ја потпишува Ректорот и Деканот/Директорот на Единицата каде што е спроведена постапката за одбрана на докторската дисертација.

Како дополнување на дипломата, се издава Додаток на дипломата (Diploma Supplement), во согласност со принципите на ЕКТС.

Член 70

Дизајнот и содржината на дипломата и уверението ги почитуваат критериумите за меѓународна препознатливост и прифатливост.

Член 71

Студентот може да го напушти студирањето во рамките на одредена студиска програма без да ја комплетира истата и, за тоа, на негово барање, може да добие соодветно уверение.

Член 72

Одлука за изгледот на дипломата и уверението донесува Ректорската управа на Универзитетот. Содржината на дипломата, додатокот на диплома и уверението се утврдени со акт на Министерот надлежен за работите на високото образование.

ФИНАНСИРАЊЕ НА ДОКТОРСКИТЕ СТУДИИ

Член 73

Третиот циклус студии има карактер на приватни студии и се финансира со средства на студентите.

Кандидатите за докторски студии самостојноги покриваат трошоците за студирање.

Кандидатите за докторски студии плаќаат износ за школарина определен во Конкурсот за запишување во трет циклус студии, а Единицата може да определи и износ за пријави за испити и вониспитни активности и износ за пријава, оценка и одбрана на докторскиот труд, кој се внесува во договорот за студирање.

Трошоците за реализирањето на меѓународна мобилност од најмалку еднонеделен престој и трошоците за објавување научни трудови во референтни научни публикации паѓаат на товар на студентот.

Износите ги определува Единицата/единиците на Универзитетот што ја организираат студиската програма за трет циклус.

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАЕДНИЧКА ДИПЛОМА

Член 74

На Универзитетот, односно неговата единица може да се организира студиска програма од трет циклус за стекнување заедничка диплома, заедно со друга единица на Универзитетот, заедно со еден или повеќе универзитети, односно самостојни

високи стручни школи од Република Македонија или од странство акредитирани во земјата во која и е седиштето, за што одлучува Универзитетот на сопствена иницијатива или на предлог на единиците на Универзитетот.

Кога Универзитетот изведува студиска програма за стекнување на заедничка диплома со странски универзитет, односно самостојни високи стручни школи, се применуваат прописите на оној универзитет, односно самостојна висока стручна школа каде што се изведува студиската програма во поглед на соодносот на застапеноста на задолжителните и изборните предмети.

Заедничката диплома е јавна исправа во која задолжително се наведени универзитетите и нивните единици, односно самостојни високи стручни школи кои заеднички учествувале при изведувањето на студиската програма. Содржината и обликот на заедничката диплома како и прилозите кон дипломата ги определува Универзитетот.

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДВОЈНА ДИПЛОМА

Член 75

Врз основа на билатерален договор, со којшто се регулираат меѓусебните права и обврски помеѓу Универзитетот/Единицата и универзитет, односно самостојна висока стручна школа од Република Македонија или од странство акредитирани во земјата во кои им е седиштето, Статутот на Универзитетот и овој Правилник, Универзитетот/Единицата може да реализира студиска програма за двојна диплома и да издава двојна диплома.

ПРИМЕНА НА ПРАВИЛНИКОТ ОД СТРАНА НА ПРИДРУЖНИТЕ ЧЛЕНКИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 76

Одредбите на овој Правилник соодветно ќе се применуваат на придружните членки на Универзитетот кои имаат акредитирани студиски програми за трет циклус студии, доколку придружната членка донесе одлука за прифаќање и примена на овој Правилник.

РОКОВИ

Член 77

Сите наведени рокови во овој Правилник не течат во периодот од 15 јули до 25 август, како и во неработни денови.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 78

Започнатите постапки за здобивање со научен степен Доктор на науки ќе завршат според одредбите на Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр.64/2000, 49/2003, 113/2005 и 51/2007) и на Правилникот за единствените основи за организирање на последипломски и докторски студии и стекнување со докторат на науки на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола од 19.03.2002 година.

Започнатите постапки на трет циклус студии за здобивање со научен степен

Доктор на науки ќе завршат според одредбите на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/2008; 103/2008; 26/2009; 83/2009; 99/2009; 115/2010; 17/2011; 51/2011; 123/2012; 15/2013; 24/2013; 41/2014; 116/2014; 130/2014; 10/2015; 20/2015; 98/2015; 145/2015; 154/2015; 30/2016; 120/2016 и 127/2016) и на Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии на Универзитетот „Св. Климент Охридски“– Битола од 05.11.2009 година и измените и дополнувањата од 26.10.2010 и 30.11.2011 година.

Член 79

Акредитациите на ментори на докторски студии добиени пред стапување во сила на Законот за високото образование објавен во Службен весник на РМ, бр. 82/2018 година, продолжуваат да важат и по неговото стапување во сила.

Член 80

Мандатот на членовите на Советот на докторски студии на Универзитетот и Советите на докторските студии на единиците започнати пред стапувањето во сила на овој правилник продолжуваат да важат до истекот на времето за кое се избрани.

Член 81

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Билтенот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Ректор

Проф. д-р Сашо Коруновски с.р.